

नेपाल सरकार
शिक्षक सेवा आयोग

माध्यमिक तह, तृतीय श्रेणी, शिक्षक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षा (सामान्य)-२०८१

तह : माध्यमिक

समय : १ घण्टा

पूर्णाङ्क : १००

उत्तीर्णाङ्क : ५०

वस्तुगत प्रश्नपत्र

1. Slide show सुरु गर्न कुन Shortcut Key प्रयोग गरिन्छ ?

A. F1

B. F5

C. Ctrl+D

D. Shift+F5

व्याख्या: MS PowerPoint मा सुरुदेखि Slide Show चलाउन F5 र हालको स्लाइडबाट सुरु गर्न Shift + F5 प्रयोग गरिन्छ।

2. संयुक्त राष्ट्रसङ्घको साधारण सभाले कुन निकायको सिफारिसमा कुनै राष्ट्रको सदस्यता निलम्बन गर्न सक्ने प्रावधान रहेको छ ?

A. सुरक्षा परिषद्

B. आर्थिक तथा सामाजिक परिषद्

C. अन्तर्राष्ट्रिय न्यायालय

D. सचिवालय

व्याख्या: UN Charter अनुसार सुरक्षा परिषद्को सिफारिसमा साधारण सभाले २/३ बहुमतबाट कुनै सदस्य राष्ट्रलाई निलम्बन गर्न सक्छ।

3. विद्यालय तहको कक्षा १-३ मा एकीकृत पाठ्यक्रम कार्यान्वयनमा आएको छ। यसलाई कार्यान्वयनमा ल्याउनका लागि तलकामध्ये कुन दस्तावेजले मार्गनिर्देश गरेको छ ?

A. राष्ट्रिय शिक्षा नीति, २०७६

B. शिक्षाको राष्ट्रिय प्रारूप, २०७९

C. आधारभूत शिक्षा पाठ्यक्रम (कक्षा १-३), २०७६

D. राष्ट्रिय पाठ्यक्रम प्रारूप, २०७६

व्याख्या: राष्ट्रिय पाठ्यक्रम प्रारूप २०७६ ले कक्षा १-३ मा एकीकृत पाठ्यक्रम ढाँचा (Integrated Curriculum) लागु गर्ने नीतिगत मार्गदर्शन गरेको छ।

4. किशोरावस्थामा प्रवेश गरेपछि व्यक्ति सामाजिक रूपमा सचेत र आफ्ना साथीहरूको धारणाप्रति पनि बढी ती संवेदनशील भई आफूलाई समाजमा कसरी प्रस्तुत गर्ने भनी ध्यान दिन थाल्छ भने यस्तो परिवर्तन कुन मनोवैज्ञानिक विकास सिद्धान्तसँग बढी सम्बन्धित छ ?

A. सङ्गज्ञानात्मक विकास सिद्धान्त

B. मनोविश्लेषणात्मक सिद्धान्त

C. व्यवहारिक सिद्धान्त

D. मनोसामाजिक विकास सिद्धान्त

व्याख्या: इरिकसनको (Erikson) मनोसामाजिक विकास सिद्धान्त (Psychosocial Development Theory) अनुसार किशोरावस्थामा "पहिचान विरुद्ध भूमिका द्वन्द्व" (Identity vs Role Confusion) देखा पर्छ।

5. विश्वमा पहिलोपटक कोभिड-१९ विरुद्धको खोप कुन देशमा पता लगाइएको थियो ?

A. अमेरिका

B. चीन

C. रुस

D. बेलायत

व्याख्या: रुसले विश्वमै पहिलोपटक 'स्पुतनिक भी' (Sputnik V) नामक कोभिड-१९ खोप अगस्ट २०२० मा दर्ता र विकास गरेको थियो।

6. पृथ्वीको भूमध्यरेखीय व्यासको लम्बाइ कति हुन्छ ?

A. २२,७९४ कि.मि.

B. १२,७५६ कि.मि.

C. ४०,०७४ कि.मि.

D. १२,७९४ कि.मि.

व्याख्या: पृथ्वीको भूमध्यरेखीय व्यास (Equatorial Diameter) करिब १२,७५६ कि.मी. छ भने ध्रुवीय व्यास (Polar Diameter) १२,७१४ कि.मी. छ।

7. हल्कोको नियमअनुसार कुनै ग्रहलोकीको पृथ्वीबाट टाढिए गति कसरी परिवर्तन हुन्छ ?

A. दूरी बढ्दै जाँदा गति बढ्छ ।

B. दूरी बढ्दैमा गति घट्छ ।

C. दूरी बढ्दै गति स्थिर रहन्छ ।

D. दूरी घट्ने तथा बढ्ने प्रक्रियाको कुनै असर हुँदैन ।

व्याख्या: Hubble's Law ($v=H_0d$) अनुसार पृथ्वीबाट ग्यालेक्सी जति धेरै टाढा हुन्छ, त्यसको टाढिने गति (Recessional Velocity) त्यति नै बढी हुन्छ।

8. युरोप महादेशमा पर्ने पर्वत शृङ्खला कुन हो ?

A. एन्डिज (Andes)

B. एटलस (Atlas)

C. एल्प्स (Alps)

D. काराकोरम (Karakoram)

व्याख्या: एल्प्स मध्य-युरोपमा अवस्थित छ। (एन्डिज: दक्षिण अमेरिका, एटलास: अफ्रिका, काराकोरम: एसिया)।

9. तल दिइएका देश र सो देशको पुरानो नामको जोडीबाट नमिल्ने जोडी छान्नुहोस् ।

A. बुर्किनाफासो-अप्पर भोल्टा

B. इराक- मेसोपोटामिया

C. स्वाजिल्याण्ड-स्वाजिल्याण्ड

D. तान्जानिया-जायर

व्याख्या: 'जायर' (Zaire) प्रजातान्त्रिक गणतन्त्र कङ्गो (DR Congo) को पुरानो नाम हो; तान्जानियाको पुरानो नाम तङ्गानिका र जिन्जिबार हो।

10. तलकामध्ये कुन नेपालको पहाडी प्रदेशसँग सम्बन्धित वाक्य होइन ?

A. नेपालको कुल क्षेत्रफलको ६८% भूभाग ओगटेको छ ।

B. यो क्षेत्र अल्पाइन र आर्कटिक जलवायु क्षेत्र अन्तर्गत पर्छ ।

C. ६०१ मी. देखि ३३०० मी. सम्मको उचाइमा पर्दछ ।

D. ५० कि.मी. देखि १२५ कि.मी. सम्मको चौडाइमा फैलिएको छ ।

व्याख्या: अल्पाइन र आर्कटिक जलवायु हिमाली प्रदेश (Mountain Region) मा पाइन्छ, पहाडी प्रदेशमा पाइँदैन।

11. नेपालको संविधानमा आधारभूत तहको शिक्षाको सम्बन्धमा के व्यवस्था गरिएको छ ?

A. आधारभूत तहसम्मको शिक्षा अनिवार्य र निःशुल्क हुनेछ ।

B. आधारभूत तहसम्मको शिक्षा अनिवार्य हुनेछ ।

C. आधारभूत तहसम्मको शिक्षा निःशुल्क हुनेछ ।

D. आधारभूत तहसम्मको शिक्षा साङ्केतिक हुनेछ ।

व्याख्या: नेपालको संविधानको धारा ३१ (शिक्षा सम्बन्धी हक) को उपधारा (२) अनुसार प्रत्येक नागरिकलाई आधारभूत तहसम्मको शिक्षा अनिवार्य र निःशुल्क पाउने हक छ।

12. दिइएका यन्त्रहरूमध्ये सौर्य किरण नाप्न कुन यन्त्र प्रयोग गरिन्छ ?

A. Monometer

B. Photometer

C. Pyrheliometer

D. Colorimeter

व्याख्या: सूर्यको सीधा विकिरण (Direct Beam Solar Irradiance) मापन गर्न Pyrheliometer प्रयोग गरिन्छ।

13. What is the primary function of the Central Processing Unit (CPU) in a computer system?

A. To manage and store data permanently

B. To provide network connectivity

C. To display information to the user

D. To perform calculations and execute instructions

Explanation: The primary role of the CPU is processing data, performing arithmetic/logical calculations, and executing program instructions.

14. मूल्याङ्कनका प्रक्रियामा विद्यार्थीको आचरण तथा व्यवहारको समेत अवलोकन गरी अभिलेख कायम गर्दा उसको सिकाइको कठिनाइ र सहजता थाहा पाई सहजीकरण गर्न सहज हुन्छ । यस्तो महत्त्वपूर्ण व्यवहार र कामको अभिलेखलाई के भनिन्छ ?

A. वृत्तिमार्ग अभिलेख

B. घटनावृत्त अभिलेख

C. व्यक्तिगत अभिलेख

D. सञ्चित अभिलेख

व्याख्या: विद्यार्थीको विशेष वा उल्लेखनीय आचरण, व्यवहार र घटनाहरूको नियमित अभिलेख राख्ने साधन घटनावृत्त अभिलेख (Anecdotal Record) हो।

15. शिक्षा नियमावली, २०५९ (संशोधनसहित) ले प्राथमिक विद्यालयमा महिला शिक्षकको पद रहने व्यवस्था गरे अनुसार तल दिइएकामध्ये कुन विकल्प सही हो ?

A. सात जनासम्म शिक्षक दरबन्दी भए कम्तीमा तीन जना महिला शिक्षक

B. तीन जनासम्म शिक्षक दरबन्दी भए कम्तीमा एक जना महिला शिक्षक

C. सात जनाभन्दा बढी शिक्षक दरबन्दी भए कम्तीमा बाह्रजना महिला शिक्षक

D. पाँच जनासम्म शिक्षक दरबन्दी भए कम्तीमा दुई जना महिला शिक्षक

व्याख्या: शिक्षा नियमावली अनुसार प्राथमिक विद्यालयमा ७ जनासम्म दरबन्दी भए कम्तीमा ३ जना महिला शिक्षक हुनुपर्ने व्यवस्था छ (७ भन्दा बढी भए कम्तीमा ४ जना)।

16. $\frac{1}{3}$ किलोग्रामको $\frac{3}{4}$ भाग बराबर कति ग्राम हुन्छ ?

A. २५० ग्राम

B. २०० ग्राम

C. ५०० ग्राम

D. ४५० ग्राम

व्याख्या: $\frac{1}{3}$ kg = $\frac{1000}{3}$ grams; अब यसको $\frac{3}{4}$ भाग = $(\frac{1000}{3}) \times (\frac{3}{4}) = 250$ grams।

17. Which one will replace the question mark ?

| A₂ | C₄ | E₆ |

| --- | --- | --- |

| G₃ | I₅ | ? |

| M₅ | O₉ | Q₁₄ |

A. L₁₀

B. K₁₅

C. I₁₅

D. K₈

व्याख्या: Alphabet: Row 2 मा G(7), I(9), त्यसपछि K(11) आउँछ। Numbers: Row 1 मा $2+4=6$, Row 3 मा $5+9=14$; तसर्थ Row 2 मा $3+5=8$ (अर्थात् K8)।

18. सामान्यीकरण गर्न सकिने सिद्धान्तको विकास गर्न कुन अनुसन्धान सबैभन्दा बढी उपयुक्त हुन्छ ?

A. प्रायोगिक अनुसन्धान

B. आधारभूत अनुसन्धान

C. घटना अध्ययन

D. कार्यमूलक अनुसन्धान

व्याख्या: नयाँ सिद्धान्तको प्रतिपादन र सर्वव्यापी सामान्यीकरण (Generalization) गर्न आधारभूत अनुसन्धान नै उपयुक्त हुन्छ।

19. तल दिइएकामध्ये अन्य भन्दा फरक छान्नुहोस् ।

मकै, फापर, तोरी, गहुँ

A. तोरी

B. मकै

C. फापर

D. गहुँ

व्याख्या: तोरी तेलहन (Oilseed) बाली हो, जबकी मकै, फापर र गहुँ खाद्यान्न/अन्न (Cereal/Food grain) बाली हुन्।

20. एउटा झनकार वस्तुको सबै सतहमा रङ लगाएर २७ वटा उर्ध्व साइजका झनकार टुका बनाउँदा तीनवटा सतहमा रङ लागेका झनकार टुकाहरू कतिवटा हुन्छन् ?

A. ९ वटा

B. ४ वटा

C. ८ वटा

D. १२ वटा

व्याख्या: कुनामा (Corners) रहेका साना घनहरूकै ३ वटा सतहमा रङ लाग्छ। घनका कुना सधैं ८ वटा हुन्छन्।

21. नेपालको संविधानमा राज्यको आर्थिक उद्देश्य अन्तर्गत के उल्लेख गरिएको छ ?

A. श्रमको सम्मान तथा उद्यमशीलता

B. स्थानीय स्वायत्तता र विकेन्द्रीकरण

C. सार्वजनिक, निजी र सहकारी क्षेत्रको सहभागिता तथा विकास

D. जनताको सर्वोत्तम हित र समुन्नति

व्याख्या: नेपालको संविधानको धारा ५०(३) मा अर्थतन्त्रमा सार्वजनिक, निजी र सहकारी क्षेत्रको सहभागिता र स्वतन्त्र विकासमार्फत आर्थिक समृद्धि हासिल गर्ने उद्देश्य उल्लेख छ।

22. "सुशासन, सामाजिक न्याय र समृद्धि" लाई चालु सोह्रौं योजनाले राखेको सोच, लक्ष्य, उद्देश्य र रणनीतिमध्ये कुन रूपमा अधिकार गरिएको छ ?

A. सोच

B. उद्देश्य

C. रणनीति

D. लक्ष्य

व्याख्या: सोह्रौं पञ्चवर्षीय योजना (आ.व. २०८१/८२ - २०८५/८६) को प्रमुख सोच "सुशासन, सामाजिक न्याय र समृद्धि" रहेको छ।

23. नेपालले आफ्नो बैदेशिक आयमोत बढाउन र विप्रेषण मापिको निर्भरता कम गर्न तलकामध्ये कुन रणनीति अधिकार गर्नु सबैभन्दा उपयुक्त हुनसक्छ ?

A. धेरैलु बजारमा उत्पादन वृद्धि गर्नु

B. बैदेशिक सहायतामा निर्भरता बढाउनु

C. कृषि उत्पादनमा वृद्धि र त्यसको निर्यात प्रवर्द्धन गर्नु

D. सबै क्षेत्रमा आयात बढाउनु

व्याख्या: आन्तरिक उत्पादन तथा निर्यात प्रवर्द्धन गर्नाले व्यापार घाटा घट्छ र विप्रेषण (Remittance) माथिको परनिर्भरता स्थायी रूपमा कम हुन्छ।

24. देहायकामध्ये कुन दिगो विकासको लक्ष्यहरू अन्तर्गत पर्दैन ?

A. देशभित्र तथा देशहरूबिचको असमानता हटाउने

B. दिगो उत्पादन र उपभोगका ढाँचाहरू सुनिश्चित गर्ने

C. सहर र मानव बस्तीलाई समावेशी, सुरक्षित, उत्थानशील र दिगो बनाउने

D. अतिकम विकसित देशबाट स्तरोन्नति गर्ने

व्याख्या: दिगो विकासको १७ लक्ष्य भित्र 'अतिकम विकसित देशबाट स्तरोन्नति गर्ने' भन्ने शीर्षक पर्दैन।

25. नेपालको राष्ट्रिय बजेटमा जलवायु सङ्केत (Climate Code) को अभ्यास कुन आर्थिक वर्षदेखि हुँदै आएको छ ?

A. आ.व. २०६९/२०७०

B. आ.व. २०७०/२०७१

C. आ.व. २०७२/२०७३

D. आ.व. २०७४/२०७५

व्याख्या: नेपालले आ.व. २०६९/७० को बजेटदेखि जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी बजेट कोड (Climate Budget Code) सुरुवात गरेको हो।

26. Choose the word which is synonym to the given word: "MORAL"

A. Ethical

B. Divine

C. Spiritual

D. Eternal

Explanation: 'Moral' and 'Ethical' both mean conforming to accepted standards of good character or conduct.

27. शिक्षा ऐन, २०२८ (संशोधनसहित) अनुसार आधारभूत शिक्षाको परिभाषा तल दिइएकामध्ये कुन हो ?

A. प्रारम्भिक बाल शिक्षादेखि कक्षा ३ सम्मको शिक्षा

B. प्रारम्भिक बाल शिक्षादेखि कक्षा ८ सम्मको शिक्षा

C. कक्षा १ देखि कक्षा ३ सम्मको शिक्षा

D. कक्षा १ देखि कक्षा ८ सम्मको शिक्षा

व्याख्या: शिक्षा ऐनको आठौँ संशोधन अनुसार "आधारभूत शिक्षा" भन्नाले प्रारम्भिक बालशिक्षादेखि कक्षा ८ सम्म वा कक्षा १ देखि कक्षा ८ सम्म दिइने शिक्षा सम्झनुपर्छ।

28. CBT stands for :

A. Central Basic Training

B. Computer Basic Test

C. Computer Based Training

D. None of the above

Explanation: Standard ICT acronym in educational manuals is Computer Based Training.

29. परीक्षामा विद्यार्थीले प्राप्त गरेको प्राप्ताङ्कमा एकरूपता कायम रहने गरी उसको भाषा-शैली समेतको लेखाजोखा गर्न कुन प्रकारको प्रश्न प्रयोग गर्नु पर्दछ ?

A. छोटो उत्तर आउने

B. खाली ठाउँ भर्ने

C. निबन्धात्मक

D. बहुवैकल्पिक

व्याख्या: विद्यार्थीको विचार, भाषा-शैली र मौलिकताको मूल्याङ्कन निबन्धात्मक प्रश्नबाट मात्र सम्भव हुन्छ।

30. मानव विकासमा आनुपातिक परिवर्तन भन्नाले तलका मध्ये कुन कुरा बुझाउँछ ?

A. पुरानो स्वरूप हराउँदै जाने र नयाँ स्वरूपले स्थान लिने परिवर्तन

B. शारीरिक पक्षहरूको अनुपातमा आउने परिवर्तन

C. शारीरिक र मानसिक दुवै पक्षको अनुपातमा आउने परिवर्तन

D. मानसिक र संवेगात्मक दुवै पक्षको अनुपातमा आउने परिवर्तन

व्याख्या: विकासक्रममा शारीरिक (उचाइ/तौल) र मानसिक क्षमता दुवैको अनुपातमा सन्तुलित परिवर्तन आउँछ।

31. डोल्पा जिल्लामा अवस्थित नेपालको सबैभन्दा गहिरो ताल शे-फोकसुण्डो तालको स्थानीय नाम के हो ?

A. रिम

B. सुलिगाड

C. फोकसुण्डो

D. दिरिचो (रिगमो)

व्याख्या: फोकसुण्डो ताललाई स्थानीय भाषामा रिगमो ताल (Rigmo Lake) वा दिरिचो भनिन्छ।

32. बस्तीको तहगत वर्गीकरण (Hierarchical Classification) का आधारमा तराई क्षेत्रका ग्रामीण बस्तीमा बसोबास गर्ने जनसङ्ख्याको लागि कसलाई "सेवा केन्द्र" (Service Center) मानिन्छ ?

A. प्रदेश राजधानी

B. गाउँपालिका

C. नगरपालिका

D. बजार केन्द्र

33. कुमारीको रथयात्रा आरम्भ गर्ने मल्ल राजा को हुन् ?

A. प्रताप मल्ल

B. जयप्रकाश मल्ल

C. भूपतीन्द्र मल्ल

D. जयस्थिति मल्ल

व्याख्या: इन्द्रजात्रामा कुमारीको रथ तान्ने (रथयात्रा) चलन मल्ल राजा जयप्रकाश मल्लले चलाएका हुन्।

34. तलको भनाइ अध्ययन गरी सही उत्तर छान्नुहोस् :

A. नेवार धार्मिक पर्व थकाली जातिको पर्व हो ।

B. किसान जातिले विवाहमा वेहुलाको जन्तीलाई ओँको पात, धान र घुमीची चढाएको टोपी लगाइदिने यद्धन्छन् ।

C. थेबा नामाङ जातिको मृत्यु संस्कार क्रिया हो।

D. प्रेम विवाह गर्ने केटाले मन पराएकी केटीलाई चिटी चढाउने काम ज्यापु जातिमा प्रचलित छ ।

व्याख्या: प्रेम विवाह गर्ने केटाले मन पराएकी केटीलाई "साधमामा" दिई पठाउने चलन थारु जातिमा प्रचलित छ।

35. तलकामध्ये कुन नेपालको मध्यकालसँग सम्बन्धित छैन ?

A. नेवारी र मैथिली भाषा लोकप्रिय थियो ।

B. वि.सं १३६० देखि वि.सं १८२५ सम्मको अवधि थियो ।

C. सिंहराजलाई केन्द्र बनाई राज्यको स्थापना गरिएको थियो ।

D. वर्णाश्रममा आधारित जाति अनुगामको पेशा व्यवस्था अपनाउने व्यवस्था थियो ।

व्याख्या: नेपालमा मध्यकाल नेपाल संवत् सुरुवात (वि.सं. ९३६) देखि पृथ्वीनारायण शाहले काठमाडौँ उपत्यका विजय (वि.सं. १८२५) सम्मको अवधिलाई मानिन्छ।

36. राष्ट्रिय शिक्षा नीति, २०७६ अनुसार सबै तहको शिक्षालाई तल दिइएका मध्ये कस्तो बनाउने लक्ष्य लिइएको छ ?

A. बालमैत्री, प्रतिस्पर्धी, जीवनोपयोगी र रोजगारमूलक

B. प्राविधिक, प्रतिस्पर्धी, रोजगारमूलक र उत्पादनमूलक

C. बालमैत्री, प्रतिस्पर्धी, उत्पादनमूलक र खोजमूलक

D. प्राविधिक, खोजमूलक, जीवनोपयोगी र समावेशी

37. अजरबैजानको बाकुमा सन् २०२४ नोभेम्बर ११-२२ सम्म भएको जलवायु

परिवर्तनसम्बन्धी पक्षहरूको सम्मेलन कोप-२९ (COP29) मा उठान भएका विषयमा

नपर्ने विषय कुन हो ?

A. तापक्रम वृद्धिको लक्ष्य 1.4°C कायम गर्ने विषयलाई निरन्तरता दिने ।

B. दिगो विकासलाई पुनः परिभाषित गर्ने।

C. हरित ऊर्जा प्रसारण संरचना विकास गर्ने ।

D. जलवायु बित्तलाई स्थापित गर्ने ।

38. सिकारुले सामाजिक परिवेश र व्यवहारलाई अनुकरण गरी सिक्ने प्रक्रियाको अर्थमा तलकामध्ये कुन सिकाइ सिद्धान्त पर्दछ ?

A. व्यवहारिक सिकाइ सिद्धान्त

B. सामाजिक सिकाइ सिद्धान्त

C. रचनात्मक सिकाइ सिद्धान्त

D. सङ्गज्ञानात्मक सिकाइ सिद्धान्त

व्याख्या: अल्बर्ट बाण्डुराको सिद्धान्त अनुसार अवलोकन र अनुकरण (Imitation/Observation) मार्फत सिकाइ हुन्छ।

39. Which of the following is known as malicious software?

A. Illegal war

B. Badware

C. Malicious ware

D. Malware

Explanation: 'Malware' is short for malicious software (viruses, ransomware, spyware, etc.).

40. पाठ्यक्रमको व्यापक अर्थ तलकामध्ये कुन हो ?

A. उद्देश्य प्राप्त गर्न बनाइएको शैक्षिक योजना

B. उद्देश्य प्राप्तिका लागि गरिने विशेष प्रयास

C. विद्यालयमा पठनपाठन गरिने विषयवस्तुको क्रमबद्ध सूची

D. शिक्षकले विद्यालयमा प्रदान गरिने ज्ञान

व्याख्या: व्यापक अर्थमा पाठ्यक्रमले विद्यालय भित्र र बाहिर हासिल हुने सम्पूर्ण अनुभवहरूलाई जनाउँछ।

41. बालविकासको सिद्धान्तअनुसार कुन उमेर समूहका विद्यार्थीहरूमा यास्तृतिक पूर्वाध्ययनकर्ती दर बढी देखापर्छ ?

A. किशोरावस्था

B. यौन परिपक्वताको अवस्था

C. उत्तर बाल्यावस्था

D. पूर्व बाल्यावस्था

व्याख्या: किशोरावस्थामा सांस्कृतिक पूर्वाग्रहसम्बन्धी द्वन्द्व बढी देखापर्छ।

42. Choose the word which is different from the rest.

A. Elephant

B. Deer

C. Lion

D. Zebra

Explanation: Lion is a carnivore (मांसाहारी), whereas Elephant, Deer, and Zebra are herbivores (शाकाहारी).

43. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ (संशोधनसहित) को दफा ११ (२) को खण्ड (ज) अनुसार स्थानीय तहको काम, कर्तव्य र अधिकारभित्र नपर्ने विषय देहायमध्ये कुन हो ?

A. विद्यार्थी सिकाइ उपलब्धिको परीक्षण र व्यवस्थापन,

B. विद्यालयको गुणस्तर अभिवृद्धि तथा पाठ्यसामग्रीको वितरण,

C. शैक्षिक परामर्श सेवा सञ्चालन गर्ने सरोकारहरूको अनुमति/स्वीकृति र नियमन,

D. शिक्षण सिकाइ, शिक्षक र कर्मचारीको तालिम तथा क्षमता विकास ।

व्याख्या: यो प्रादेशिक/सङ्घीय निकायको अधिकार क्षेत्रभित्र पर्दछ।

44. पाँच वर्षअघि बाबुको उमेर छोराको उमेरको ४ गुणा थियो । अबको दश वर्षमा बाबुको उमेर छोराको उमेरको २.५ गुणा हुनेछ भने अहिले उनीहरूको उमेरको योग र अन्तरको अनुपात कति छ ?

A. २१:९

B. १६:९

C. १८:९

D. ११:९

व्याख्या: मानौं ५ वर्षअघि छोरा = x , बाबु = $5x$ । हालको उमेर: छोरा = $x+5$, बाबु = $5x+5$ । १० वर्षपछि: छोरा = $x+15$, बाबु = $5x+15$ । समीकरण: $5x+15 = 2.5(x+15) \Rightarrow 2.5x = 22.5 \Rightarrow x = 9$ । हालको उमेर: छोरा = 14, बाबु = 50 वर्ष। योग = 64, अन्तर = 36। अनुपात = $64:36 = 16:9$ ।

45. Two students appeared at an examination. One of them secured 9 marks more than the other and his marks was 56% of the sum of their marks. The marks obtained by them are:

A. 39, 30

B. 41, 32

C. 42, 33

D. 43, 34

Explanation: Let total marks = T. First student's mark = $0.56T$. Second student's mark = $0.44T$. Difference = $0.12T = 9 \Rightarrow T = 75$. First student = $0.56 \times 75 = 42$; Second student = $0.44 \times 75 = 33$.

46. दक्षिण पूर्वी एसियाली राष्ट्रहरूबिच आर्थिक, सामाजिक र सांस्कृतिक सहयोगलाई प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले कुन सङ्गठनको स्थापना गरिएको थियो ?

A. SAARC

B. SAFTA

C. UNESCAP

D. ASEAN

व्याख्या: ASEAN (Association of Southeast Asian Nations) दक्षिण पूर्वी एसियाली राष्ट्रहरूको आर्थिक, सामाजिक र सांस्कृतिक सहयोगको सङ्गठन हो।

47. विद्यालयको पठनपाठनको क्रममा शिक्षण सिकाइ भन्नाले के बुझिन्छ ?

A. कक्षाकोठामा शिक्षकले लेखेको विषयवस्तु पढाउनु

B. शिक्षक र विद्यार्थी छलफल गर्नु

C. शिक्षक, विद्यार्थी, विषयवस्तु र वातावरणबिचको अन्तरक्रिया

D. विद्यालयले पठनपाठन गराउने काम

व्याख्या: शिक्षण सिकाइ भनेको शिक्षक, विद्यार्थी, विषयवस्तु र वातावरणबिचको अन्तरक्रिया हो।

48. शिक्षक सेवा आयोग नियमावली, २०५७ को नियम १८(१) बमोजिम समावेशी प्रतिनिधित्व निश्चित गर्ने प्रयोजनका लागि विद्यालयको शिक्षकमा नपर्ने जिल्ला कुन हो ?

A. अछाम

B. कलिकोट

C. जुम्ला

D. दार्चुला

व्याख्या: नियमावलीमा उल्लिखित पिछडिएका ९ जिल्लाहरू: कालिकोट, जाजरकोट, जुम्ला, डोल्पा, बझाङ, बाजुरा, मुगु, हुम्ला, र अछाम हुन्। (नोट: प्रश्नको विकल्प अनुसार अछाम बाहेक अन्य सबै पिछडिएका जिल्ला हुन्, तर प्रश्नपत्रमा भएको त्रुटिका कारण उत्तर A लाई सही मानिएको छ।)

49. Which of the following is a free and open-source software for creating and delivering online course ?

A. Vdemy

B. edx

C. Moodle

D. Coursera

Explanation: Moodle is a widely used free and open-source Learning Management System (LMS).

50. कक्षाकोठामा देखिने विविधताको व्यवस्थापनलाई तलकामध्ये कुन शिक्षाले सम्बोधन गर्दछ ?

A. समसामयिक शिक्षा

B. समावेशी शिक्षा

C. विषय शिक्षा

D. सङ्केतित शिक्षा

व्याख्या: समावेशी शिक्षाले कक्षाकोठामा देखिने विविधताको व्यवस्थापन गर्दछ।

Ctevtsolution.com